

Institutt for matematiske fag

Eksamensoppgåve i **TMA4110/TMA4115 Matematikk 3**

Fagleg kontakt under eksamen: Tjerand Silde

Tlf: 47301607

Eksamensdato: 09. august 2019

Eksamenstid (frå–til): 09:00–13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatne hjelpemiddel: C: Spesifiserte trykte og handskrivne hjelpemiddel tillatne. Bestemt, enkel kalkulator tillate.

Annan informasjon:

Eksamen består av ti deloppgåver. Alle deloppgåvene tel likt. Alle svara skal grunngjevast. I år spesifiserar me at INGEN trykte eller handskrivne hjelpemiddel er tillate.

Målform/språk: nynorsk

Sidetal: 2

Sidetal vedlegg: 0

Kontrollert av:

Informasjon om trykking av eksamensoppgåve

Originalen er:

1-sidig **2-sidig**

svart/kvit **fargar**

skal ha fleirvalskjema

_____
Dato

_____
Sign

Oppgave 1

- a) Finn alle løysningar av

$$z^5 = i$$

i $\mathbb{C}$ og skissér disse i det komplekse planet.

- b) La
- z
- og
- w
- være komplekse tall. Vis at

$$\overline{z/w} = \bar{z}/\bar{w}.$$

Oppgave 2

- a) La
- A
- være ei reell
- $m \times n$
- matrise. Skriv ned definisjonen på nullrommet til
- A
- .
-
- Vis at nullrommet er eit underrom av
- $\mathbb{R}^n$
- .

Vi studerar matrisa

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 4 & 0 \\ -5 & -4 & 6 \\ 1 & -2 & -4 \end{bmatrix}.$$

- b) Ligg

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix} \text{ eller } \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

i nullrommet til A ?Finn ein basis for $\text{Col}A$ og ein basis for $\text{Null}A$. Bestem dimensjonen på underromma.

- c) Finn ein ortogonal basis for
- $\text{Col}A$
- . Rekn ut den ortogonale projeksjonen

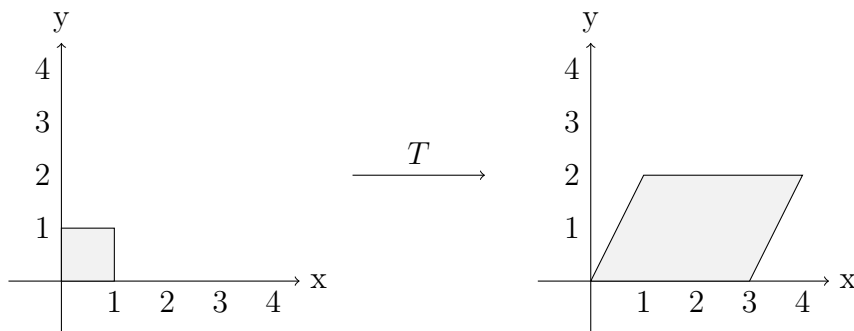
av $\begin{bmatrix} 3 \\ 3 \\ 9 \end{bmatrix}$ ned på $\text{Col}A$.

Oppgave 3 Ein lineærtransformasjon $T : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ avbilder firkanten med hjørner i

$$(0, 0), (1, 0), (0, 1) \text{ og } (1, 1)$$

til parallellogrammet utspent av

$$\begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ og } \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

Finn standardmatrisa $[T]$ til T og rekn ut $T\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}\right)$. Finn $\ker T$. Er T surjektiv?

Oppgave 4 Finn den generelle løysninga til differensiallikningssystemet

$$\mathbf{y}' = A\mathbf{y} \quad \text{der} \quad A = \begin{bmatrix} 3 & -4 \\ 2 & -3 \end{bmatrix}.$$

Oppgave 5 Finn ein eksplisitt formel for A^n når $n \geq 0$ og

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ -6 & -4 \end{bmatrix}.$$

Oppgave 6 Skriv ned definisjonen på ei diagonaliserbar kvadratisk matrise. Vis at ei diagonaliserbar 2×2 -matrise med ein eigenverdi med multiplisitet to må være diagonal.

Oppgave 7 La $\mathbf{v}, \mathbf{w}$ være vektorar i $\mathbb{R}^n$, der $\mathbf{v} \neq 0$. Definer projeksjonen $P_{\mathbf{v}}(\mathbf{w})$ av $\mathbf{w}$ på $\mathbf{v}$. Vis at projeksjonen $P_{\mathbf{v}} : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ er ein lineærtransformasjon. Vis at $P_{\mathbf{v}}(\mathbf{w})$ og $\mathbf{w} - P_{\mathbf{v}}(\mathbf{w})$ er ortogonale.